

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI

TÜRKİYE YEŞİL FİNANS PROJESİ
GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU
PAYDAŞ KATILIM PLANI

Final
14.07.2026

Revizyon Kaydı

Revizyon	Tarih	Açıklama
1	Temmuz 2023	Taslak Paydaş Katılım Planı
2	Eylül 2023	Final Paydaş Katılım Planı
3	Temmuz 2026	Güncellenmiş Paydaş Katılım Planı

İçindekiler

1. Giriş.....	5
1.1.Bağlam	5
1.2.Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu Açıklaması.....	6
1.2.1. TSKB.....	8
1.2.2 Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.	10
1.2.3. Fon Yönetimi.....	10
2. Yönetmelikler ve Gereklikler.....	13
2.1. Ulusal Mevzuat.....	13
2.1.1 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.....	13
2.1.2 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 25269 sayılı Resmî Gazete (24.10.2003)	13
2.1.3 Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun.....	13
2.1.4 Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, 31907 sayılı Resmî Gazete (29.07.2022)	14
2.1.5 Türkiye’de Katılımcı Planlama Yaklaşımı	14
2.2 Paydaş Katılımına Yönelik Uluslararası Mevzuat	15
2.2.1 İnsan Hakları	15
2.2.2 Dünya Bankası Gereklikleri	15
3. Önceki Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Özeti	16
3.1 Paydaş Toplantıları ve İstişareleri	16
4. Paydaş Tespiti ve Analizi.....	19
5. Paydaş Katılım Programı.....	21
5.1. Paydaş Katılım Metodolojileri	21
5.2. Paydaş Katılımının Gelecek Aşamaları.....	23
6. Kaynaklar ve Sorumluluklar	27
7. Şikayet Giderme Mekanizması	28
8. Yönetim, İzleme ve Raporlama.....	30

Tablolar Listesi

Tablo 1 Önceki Paydaş Katılım Faaliyetleri	16
Tablo 2 Yayınlanan Doküman Listesi.....	18
Tablo 3 Paydaş Tespiti	19
Tablo 4 İlgili Düzeyi.....	20
Tablo 5 Paydaş Katılım Yöntemleri	21
Tablo 6 Paydaş Katılım Programı	24
Tablo 7 PKP'nin Operasyonel Giderleri için Bütçe	21

Sekiller Listesi

Şekil 1 Fon Organizasyon Yapısı.....	6
--------------------------------------	---

1. Giriş

Bu proje yeşil dönüşüm sürecindeki firmaların sermaye finansmanı ve erişilebilir, uygun uzun vadeli finansmanla özel sermayenin harekete geçirilmesini desteklenmeyi hedeflemektedir. Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu (bundan sonra “Fon”olarak anılacaktır.) Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (“IBRD”, “Dünya Bankası”) ve Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. (“TSKB”) iş birliğinde kurulmuştur. Fonun başlangıç hacminin ilk aşamada 155 milyon dolar olarak hesaplanmaktadır. IBRD’nin katkısı bu meblağın en fazla yarısını oluşturmaktadır. İlgili ulusal mevzuata, Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesinin (ÇSÇ) 1 ve 10 numaralı Çevresel ve Sosyal Standartlarına (ÇSS) ve ilgili Uluslararası İyi Endüstri Uygulamalarına (UIEU) uygun olarak hazırlanmış bu Paydaş Katılım Planı (PKP) Fon kapsamında hazırlanması zorunlu olan dokümanlarından biridir.

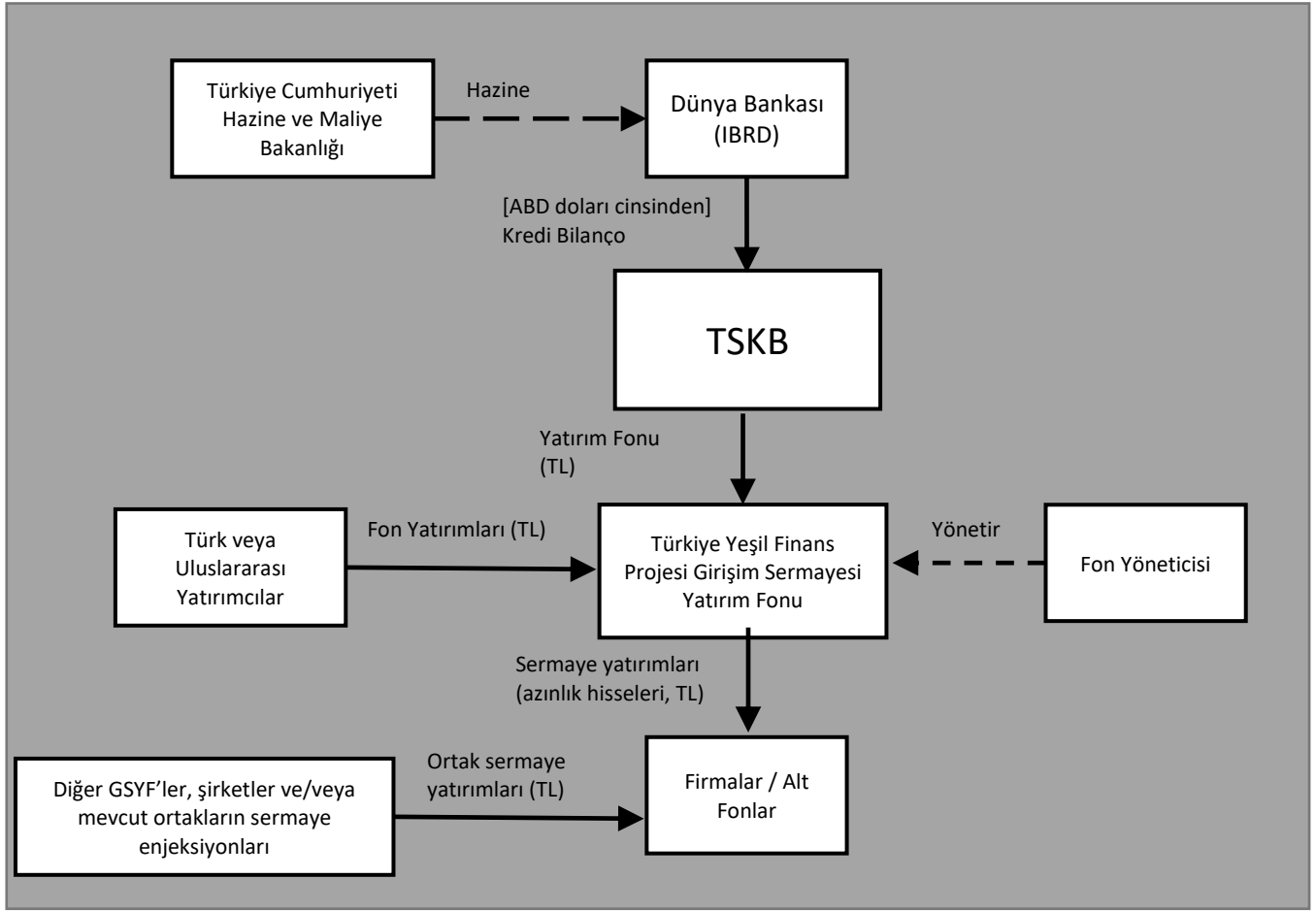
1.1. Bağlam

Fon’un amacı, yeşil dönüşüm sürecindeki yenilikçi firmalara, halihazırda yeşil olan veya somut karbonsuzlaşma adımları atan firmalara yapılacak yatırımları desteklemek ve Türkiye’de örnek bir yeşil yatırım fonu oluşturarak özel sermaye endüstrisinin yeşil dönüşümünü teşvik etmektir. Fonun imtiyazsız getiri ve sürdürülebilir etki maksimizasyonu şeklinde başlıca iki hedefi bulunmaktadır. Fon’nun kurulmasına yönelik destek; (i) ticari uygulanabilirliğin kanıtlanmasını ve yeşil özel sermaye yatırımları için özel sermayenin bir araya getirilmesini, (ii) özel sermaye endüstrisinin geliştirilmesini ve böylece yüksek şirket borçlarının azaltılmasına ve finans sektörünün çeşitlendirilmesine katkıda bulunulmasını ve (iii) zaman içinde özel sektör tarafından devralınacak bir pazar yaratılmasını amaçlayan bir pilot proje olarak değerlendirilmelidir. Bu bağlamda Fon, büyüklüğünü artıracak işlem düzeyinde ya da alt fon seviyesinde ortak yatırım yapacak kurumsal ve özel yatırımlara ek olarak, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ve diğer Uluslararası Finans Kuruluşları (UFK’ler), Kalkınma Finansmanı Kuruluşlarıyla (KFK’ler) iş birliği fırsatlarının da değerlendirilmesine imkan tanımaktadır.

Fon, (i) firmaların karbon salımını azaltmalarını ve yeşil teknoloji yatırımlarını, (ii) örnek bir yeşil fon aracılığıyla Özel Sermaye (ÖS) endüstrisinin geliştirilmesini, (iii) finans sektörünün çeşitlendirilmesini ve firmaların çeşitlendirilmiş uzun vadeli finansman kaynaklarına erişiminin iyileştirilmesini, (iv) yüksek şirket borçlarının düşürülmesini ve (v) yeşil dönüşüm ve daha etkili iklim eylemi için finansmanın hızlandırılmasını desteklemeyi amaçlamaktadır.

Fonun temelindeki düşünce, yeşil özel sermaye yatırımlarına öncülük ederek ve yerel kurumsal yeşil tahvil piyasasının gelişimini teşvik ederek, yerel yeşil yatırım ve iklim yatırımı kapasitesini artırmak ve özel sektör oyuncularını için zaman içinde özel sektör tarafından devralınacak piyasalar yaratmaktır. Bu sayede, proje son kertede düşük karbonlu ve iklim dirençli ekonomiye geçişi destekleyecek, finans sektörünün çeşitlendirilmesine katkıda bulunacak ve uzun vadeli finansman ve sermaye piyasalarının yerel kaynaklarının geliştirilmesini destekleyecektir.

TSKB, devlet garantisi ile IBRD fonlarının alıcısı ve uygulayıcı kuruluşu olarak ve bu fonları Türkiye Yeşil Finans Projesine aktarmak için kullanacaktır (Şekil 1). Fon’un uygulayıcı kuruluşu olarak TSKB’nin seçilmesinin nedeni, Fon’nun sponsorunun (kurucusunun) piyasada yüksek itibarlı olması gerekliliğidir. ÖS (Özel Sermaye) Fonunun devlet kontrolünde olduğu algısı yaratacağından, doğrudan devlet yatırımının tercih edilmesi ideal olmayacaktır. TSKB, tüm potansiyel seçenekler arasından piyasada en yüksek itibarlı ve en gelişmiş uygulama kapasitesine sahip kuruluştur.

Şekil 1 Fon Organizasyon Yapısı

1.2. Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu Açıklaması

Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu, sermaye finansmanı ve harekete geçirilen özel sermaye yatırımı yoluyla yeşil ve/veya yeşil dönüşüm sürecindeki firmalara finansman ve destek sağlanmasını önermektedir. Önümüzdeki yıllarda yürürlüğe girmesi beklenen Türkiye Yeşil Taksonomisiyle uyumlu olarak sistematik yeşil yatırım stratejileri benimseyen şirketler, yatırım almaya uygun işletmeler olarak kabul edilmektedir.

Yeşil ve Yeşil Dönüşüm Sürecindeki Firmalara ilişkin daha ayrıntılı tanımlar şu şekildedir:

Yeşil (Yeşil Teknoloji) firmalar, düşük enerji yoğunluklu üretime, yenilenebilir enerji santrallerinin geliştirilmesi veya yenilenemeyen kaynakların kullanımının azaltılmasıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına, kendilerinin veya paydaşlarının doğal kaynak kullanımını azaltmak için döngüsel ekonomi uygulamalarına, hava, toprak ve su kirliliğinin azaltılmasına ve doğal kaynakların daha verimli ve sürdürülebilir kullanımına katkıda bulunan faaliyetler geliştirmek veya bu türden faaliyetlere yatırım yapmak amacıyla kurulan tüm işletmeleri veya proje tabanlı özel amaçlı kuruluşları (ÖAK) ifade eder.

Yeşil firmaların faaliyetleri aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Kıyı ve açık deniz rüzgar enerjisi santralleri, şebeke ölçeğinde ve merkezî olmayan fotovoltaik (FV) güneş enerjisi santralleri, hibrit çözümler (örneğin yüzen güneş, güneş ve rüzgar birleşik), biyogaz

veya biyokütle ve batarya enerji depolama sistemleri (BEDS) gibi ilgili teknoloji çözümleri dahil olmak üzere **yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimi**.

- **İklim Endüstrileri**, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim uyumuna yönelik ulusal hedeflerle uyumlu mal ve hizmetlerin tedarikine katkıda bulunan üretim faaliyetleri. İlgili sektörler arasında diğerlerinin yanı sıra e-mobilite (örneğin elektrikli araç şarj altyapısı ve üretimi), yenilenebilir enerji sistemleri teknolojileri (örneğin güneş panelleri, invertörler, izleyiciler, rüzgar türbinleri, BEDS), şebeke teknolojileri (örneğin akıllı sayaçlar, akıllı şebekeler), temiz hidrojen, düşük karbon teknolojileri, karbon ayak izi düşük olan gıda üreticileri (örneğin karbon ayak izi yüksek olan gıdaları ikame edebilecek, karbon ayak izi daha düşük ürünler) bulunabilir.
- **Döngüsel ekonomiyi benimseyen şirketler**, kendi atıklarını ve/veya diğer sektör şirketlerinin atıklarını yeniden kullanan şirketler, su tasarruflu armatür üreticileri, yüksek enerjili elektrik motoru üreticileri vb. dahil olmak üzere, atık ve kirliliğin ortadan kaldırılmasına katkıda değer katkıda bulunacak ve ürün ve malzemelerin en yüksek değerlerinde yeniden dolaşımını kolaylaştıracak üretim teknoloji ve süreçleri uygulayan ve doğanın yenilenmesine önemli katkıda bulunacak ekoverimli ürünler üreten şirketleri ifade eder.
- **Yeşil Hizmet Şirketleri**, Danışmanlık hizmetleri, Proje operasyon yönetimi, Proje değerlendirme, denetim ve doğrulama, İzleme ve test hizmetleri, enerji hizmet şirketleri (ESCO), yenilenebilir enerji hizmet şirketleri (RESCO), atık yönetimi şirketleri vb. dahil olmak üzere Teknik ürün sertifikasyonu ve tanıtımı. Araç paylaşımı şirketleri, paylaşım ekonomisi şirketleri vs. dahil olmak üzere dijital platformlarla hizmet sunarak emisyonlarını azaltan yeşil teknoloji şirketleri.

Yeşil dönüşüm sürecindeki firmalar, rekabet güçlerini artırmak ve büyüme potansiyellerini sürdürmek için somut karbonsuzlaşma planlarına, çevresel ve sosyal açıdan sürdürülebilir uygulamalara sahip olan/bunları planlayan herhangi bir sektörde faaliyet gösteren şirketleri ifade eder. Bu firmaların sera gazı emisyonları yüksek olabilir veya endüstriyel iyi uygulamaları rekabet güçlerini artırmak ve pazarlarını genişletebilmek için erken aşamada benimsemiş olabilirler. Bu şirketlerin politikaları ve yatırımları, faaliyetlerini karbonsuzlaştırmalarını, iklim değişikliğinin etkilerini azaltmalarını ve bunlara uyum sağlamalarını, döngüsel ekonomi uygulamalarını hayata geçirmelerini ve çevre sorunlarını ele almalarını destekleyecektir. Ayrıca, bu yaklaşım sayesinde fiziksel riskler ve geçiş riskleriyle başa çıkmaları da kolaylaşacaktır.

Yeşil dönüşüm sürecindeki firmalar aşağıda sıralananlarla sınırlı olmamak üzere şunları içerebilir;

- Ürüne özgü enerji tüketim değerlerinin ulusal ve/veya uluslararası sektör değerleriyle karşılaştırılmasıyla gösterilecek olan tesis düzeyinde enerji verimliliği. İnşaat ve turizm sektörü şirketleri için ulusal ve/veya uluslararası tanınırlığı olan yeşil bina sertifikaları.
- Halihazırda ISO 14064'e uygun olarak emisyon ölçümü yapan ve/veya kapsam 2 emisyonlarını azaltmak için yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma, kapsam 1 emisyonlarını azaltmak için karbonsuzlaşma planları geliştirme gibi hedefler belirlemeye yönelik somut planları olan sanayi şirketleri.
- ISO 14046 veya ilgili standartlar aracılığıyla su ayak izini değerlendiren ve kaynak verimliliğini ve döngüsel ekonomi ilkelerinin uyarlanmasını teşvik etmeyi amaçlayan, yüksek su yoğunluklu süreçlere sahip şirketler.
- Kurumsal çevresel performansın iyileştirilmesi amacıyla çevresel fayda üreten, çevresel maliyetleri azaltan, ISO tabanlı yönetim sistemi kurarak yönetim kapasitesini geliştiren ve çevresel riskleri azaltan işletmeler.
- Ürünleri için Çevresel Ürün Beyanı (ÇÜB), Ürün Çevresel Ayak izi (ÜÇA), AB Eko-Etiketi, Mavi Melek gibi yeşil ürün etiketleri almaya yönelik iddialı hedefleri olan şirketler.

1.2.1. TSKB

Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine odaklanan TSKB, Türkiye'nin ilk özel sermayeli yatırım ve kalkınma bankasıdır. Banka 1950 yılında Dünya Bankası, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ve ticari bankaların desteğiyle kurulmuştur. TSKB, müşterilerine birinci ve ikinci kademe kredi veren olarak sunduğu kurumsal bankacılık, yatırım bankacılığı ve danışmanlık hizmetleriyle Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesini desteklemektedir. Banka, finansman ve danışmanlık çözümleriyle Türkiye'nin kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınması için değer yaratmaya odaklanmaktadır. TSKB, sürdürülebilirlik yolculuğuna 1980'li yıllarda çevresel faktörlerin kredi değerlendirme süreçlerine entegre edilmesiyle başlamıştır. 1990'lı yıllarda sektöre ilk çevre kredisini sağlayan TSKB, 2000'li yıllarda yenilenebilir enerji alanında proje finansmanına başlamıştır. Banka, çevre ve yenilenebilir enerji sektörlerinde Türkiye'de finanse edilen proje sayısı bakımından ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca, yeşil finansmanın artırılması için yeni girişimlerin teşvik edilmesinin yanı sıra iklimle ilgili ve çevresel riskler için yönetim düzenlemelerinin oluşturulması ve metodolojilerin geliştirilmesinde Türkiye'nin lider bankasıdır.

TSKB'nin çoğunluk hissesi İş Bankası Grubu'ndadır. Banka'nın yüzde 51,4'ü Türkiye İş Bankası A.Ş. Grubu'na, yüzde 8,4'ü Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.'ya, geri kalanı ise Borsa İstanbul'da işlem gören diğer kurum ve şahıslara aittir. TSKB, 2022 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla Türkiye'nin 12. en büyük bankası ve özkaynak büyüklüğüne göre en büyük kalkınma bankasıdır. Kredilerin aktiflere oranı 2020 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 69,7 olarak kaydedilmiştir. Toplam aktifler 2022 yılının ilk 9 ayında yüzde 29 artarak 84,1 milyar TL'den 108,3 milyar TL'ye (5,9 milyar ABD doları) ulaşırken, kredi büyümesi yüzde 18 (kur etkisinden arındırılmış olarak yüzde 8,9 düşüş) olarak gerçekleşmiştir. TSKB yalnızca özel şirketlere kredi vermektedir. Kredi portföyünün önde gelen sektörlere göre dağılımı elektrik üretimi (yüzde 42,7 - yüzde 93'ü yenilenebilir), finans kuruluşları (yüzde 8,2), enerji dağıtımı (yüzde 5,6), turizm (yüzde 5,5), metal ve makine (yüzde 7) şeklindedir.

Özel sermayeli bir kalkınma ve yatırım bankası olan TSKB, Türkiye'nin finansal sistemi içinde benzersiz bir konuma sahiptir. TSKB, tamamen toptan finanse edilmektedir ve mevduat kabul lisansı bulunmamaktadır. Banka, faaliyetlerini UFK fonları, dış krediler ve sermaye piyasası işlemleriyle finanse etmektedir. TSKB, bir yandan faaliyetlerini çeşitlendirmekte, bir yandan da yetkili makamlar için stratejik önem taşıyan alanlarda yatırım kredileri sağlamakta ve projeleri finanse etmeyi sürdürmektedir. Borçlanmalarının çoğu yabancı para cinsinden olup, kredi defteriyle uyumludur ve ağırlıklı olarak uzun vadeli. TSKB'nin kredi notu Haziran 2026'de Fitch Ratings tarafından B- ve kredi notu görünümü durağan olarak belirlendi. Ayrıca, piyasa değeri 6 Temmuz 2026 tarihinde 706 milyon ABD dolarına ulaşan TSKB, Borsa İstanbul'da işlem görmektedir.

TSKB, SKA bağlantılı kredilerin toplam krediler içindeki %93'e yakın payı ile Türkiye'de yeşil/sürdürülebilir finansman alanında pazar lideri konumundadır. TSKB, 2012 yılında Sürdürülebilirlik Politikasını (2022'de güncellenmiştir), 2021 yılında ise İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Politikasını benimsemiş, iklim ve çevre konularını yönetim düzenlemelerine entegre etmiştir. Politikalar kapsamında TSKB, tüm faaliyetlerinde ve iç işleyişinde iklim değişikliğine karşı azaltım ve uyum konularını dikkate almayı taahhüt etmiştir. TSKB, 2025 yılına kadar SKA bağlantılı kredilerin toplam portföy içindeki payının yüzde 90'ın üzerine, iklim ve çevre odaklı SKA bağlantılı kredilerin toplam portföy içindeki payının ise yüzde 60'ın üzerine çıkarılmasını hedeflemektedir. Banka, doğrudan etkisi bağlamında kapsam 1 emisyonlarını 2030 yılına kadar yüzde 42, 2035 yılına kadar ise yüzde 63 oranında azaltmayı planlamaktadır. Yönetim tarafında TSKB'nin sürdürülebilirliğe ilişkin organizasyon yapısı Yönetim Kurulu ve İcra Komitesinden oluşmakta ve tüm çalışanları kapsamaktadır. Yönetim Kurulu, benimsenen sürdürülebilirlik stratejisi doğrultusunda Banka'nın faaliyetlerine rehberlik etmektedir. Faaliyetlerin ve iş planlarının koordinasyonu da dahil olmak üzere tüm sürdürülebilirlik çalışmaları iki ana gövde tarafından yürütülmektedir. Bunlardan ilki olan ve 2014 yılında kurulan Sürdürülebilirlik Komitesi, dört Yönetim Kurulu Üyesinin yanı sıra CEO ve üç Genel Müdür Yardımcısından oluşmaktadır. İkinci gövde ise

CEO'nun başkanlık ettiği ve banka genelinde sürdürülebilirlik faaliyetlerinin yaygınlaştırılmasından sorumlu çeşitli birimlerden çalışma gruplarının başkanlarıyla birlikte üç Genel Müdür Yardımcısı tarafından yönetilen Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesidir. TSKB, sürdürülebilirlik alanında ulusal ve uluslararası inisiyatiflerde de (UNEP FI, UN Global Compact, Global Reporting Initiative, Uluslararası Kalkınma Finansmanı Kulübü, Konya İklim Konseyi vb.) aktif rol üstlenmektedir.

Banka, 2018 yılından bu yana Entegre Faaliyet Raporları ile stratejisini, hedeflerini, performansını, değer yaratma yaklaşımını ve faaliyetlerinden kaynaklanan etkilerini ortaya koymaktadır. Kendi taksonomisini kullanan TSKB, kredi etiketleme ve raporlama amacıyla 11 sektör tanımlamıştır. TSKB, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi sertifikasyonu ile kendi faaliyetlerinden kaynaklanan etkileri belirlemekte ve riskleri yönetmektedir. Kredilendirme faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel ve sosyal etkiler "TSKB Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Aracı" (ÇSRDA) kullanılarak yönetilmektedir. 2023 yılı sonunda fiziksel riskler ve geçiş risklerinin değerlendirilmesinin dahil edilmesiyle genişletilen ERET modeli, 35 ayrı başlık altında, beş kriter temelinde projelerin Ç&S risklerini hesaplayan bir değerlendirme modelidir. Finanse edilen projelerin sera gazı emisyonları ile enerji ve kaynak verimliliği boyutları da dikkate alınmaktadır. Bu değerlendirmelerin sonuçları proje değerlendirme, finansman ve yatırım izleme süreçlerinde göz önünde bulundurulmaktadır. Sonraki aşamada müşteriler olumsuz olduğu değerlendirilen çevresel ve sosyal etkileri önlemek veya hafifletmek için önlemler almakta ve gerektiğinde bir Çevresel ve Sosyal Eylem Planı hazırlamaktadır. TSKB, "İhmal Edilebilir Düzeyde" ÇSY Riski Notu ile Küresel Arenada En İyi Bankalar arasında yer almakta, Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) performansı ile çitayı her yıl yükseltmeye devam eden TSKB'nin, ÇSY risk notu Sustainalytics tarafından 7.4 olarak değerlendirilmiştir. TSKB, bu derecelendirme ile küresel kalkınma bankaları arasında 9., küresel bankacılık sektöründe 11., Sustainalytics tarafından değerlendirilen yaklaşık 14 bin kurum arasında ise 43. sırada yer almıştır. COP31 öncesinde, TSKB, sürdürülebilir finans ve sorumlu iletişim alanındaki liderliğini daha da güçlendirmeye devam etmekte; iklim finansmanı, geçiş planlaması, sürdürülebilir altyapı, doğa, biyolojik çeşitlilik ve sosyal kapsayıcılık konularındaki tartışmalara aktif olarak katkı sunmayı hedeflemektedir. COP31 ile bağlantılı etkinliklere ve paydaş katılım faaliyetlerine katılımı aracılığıyla TSKB, deneyimlerini paylaşmayı ve Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma ile net sıfır dönüşüm gündeminin ilerlemesine destek vermeyi sürdürecektir.

2024 yılında TSKB, CDP raporlamasının kapsamını iklim değişikliğinin ötesine genişleterek ilk kez Su Güvenliği ve Ormanlar modülleri kapsamında da raporlama yapmıştır. 2025 CDP değerlendirmesinde kaydedilen bu ilerlemenin sonucunda TSKB, hem İklim Değişikliği hem de Su Güvenliği modüllerinde küresel A Listesi statüsüne ulaşırken, Ormanlar modülünde ise B notunu korumuştur. Güçlü performansı ile TSKB, Türkiye'nin önde gelen bankaları arasında yer almayı sürdürmekte; iklim ve doğa ile ilişkili risk ve fırsatların uluslararası en iyi uygulamalar doğrultusunda yönetilmesine olan kararlılığını ortaya koymaktadır.

Türkiye'de ilk yeşil/sürdürülebilir tahvil 2016 yılında TSKB tarafından ihraç edilmiştir. TSKB, toplam 1,05 milyar ABD doları tutarında üç adet yeşil/sürdürülebilir tahvil ihracı gerçekleştirmiştir. 300 milyon ABD doları tutarındaki ilk yeşil/sürdürülebilir tahvil ihracı 2016 yılında gerçekleştirilmiş, bunu 2017 yılında sermaye benzeri sürdürülebilir tahvil ihracı ve 2021 yılında bir başka sürdürülebilir tahvil ihracı izlemiştir. Tahvil yoluyla elde edilen fonlar, Sürdürülebilir Finans Çerçevesi doğrultusunda yeşil ve sosyal projelerin finansmanında kullanılmaktadır. TSKB, tahvil ihraçlarından sağlanan fonlarla finanse edilen projelerin etkileri hakkında yatırımcılarına fikir vermek amacıyla her yıl Tahsis ve Etki Raporu sunmaktadır. Ayrıca, TSKB fonlaması, ÇSY notu ve sürdürülebilirlik performansı kriterlerine bağlı sendikasyon kredilerini de içermektedir.

1.2.2 Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.

Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş. (“Maxis”), 2017 yılında Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”) bünyesinde kurulmuştur. İş Bank Grubunun iştirak şirketi olarak Maxis, tecrübeli yatırım ekibi ile lider bir girişim sermayesi ve özel sermaye yatırım şirketi haline gelmiştir. Maxis’in Yönetilen Varlıkları (“YV”) 2026 yılında 19 fon ile 575 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. Maxis, kurumsal, bireysel yatırımcılar ve İş Bankası grup şirketleri dahil 329’dan fazla itibarlı yatırımcıya kurumsal yatırımcı ilişkileri yönetimini sağlamaktadır. İş Bankası Grubu’nun özel sermaye faaliyetlerinden edindiği deneyim sayesinde Maxis ekibi, Türk iş dünyasında ve Türkiye’de faaliyet gösteren KFK’ler arasında oldukça itibarlı bir konumdadır ve bu kuruluşlarla yakın ilişki içindedir. Ayrıca, TSKB, Maxis’in deneyimli ve yetkin yatırım ekibiyle güvenilir bir iş birliği içindedir. Maxis’in özel sermaye faaliyetleri konusundaki deneyimi ve Fon’un misyonu ve hedef alanlarıyla uyumlu çeşitlendirilmiş yatırım alanları (yeşil, kadın girişimciler, teknoloji, YE vb.) göz önünde bulundurularak, Maxis, TSKB ile birlikte Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu’nun yöneticisidir.

1.2.3. Fon Yönetimi

Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu, Türkiye’nin ilk Yeşil Özel Sermaye Fonu olma niteliği taşıyacaktır. Aynı zamanda benzersiz kapsamı ve hedeflenen etkisiyle özelleştirilmiş bir Özel Sermaye Fonu olacaktır. IBRD, Fon’un kurulması, oluşturulması ve ilgili kredinin geri ödenmesi süreçlerini TSKB’ye devretmiştir. Dolayısıyla, TSKB’nin aynı zamanda Fonun Genel Ortağı (GO) rolünü üstlenmesi ve yatırım alan şirketlerin seçimi ve yönetimi üzerinde kontrol sahibi olması gerekmektedir. Maxis, Fonun yasal kuruluş sürecine öncülük edecek ve Fonun yönetiminde TSKB’yi destekleyecektir. Sonuç olarak, Fonu yönetmek üzere proaktif olarak görev alacak TSKB ve Maxis bünyesinden üyelerin görev tanımlarının yapıldığı bir Yatırım Komitesi kurulacaktır. TSKB ve Maxis, sıralanan bu aşamalar için belirtilen kapsamlarda aşağıda sıralanan sorumluluklara sahip olacaktır.

- Oluşturma: Esas olarak TSKB, Maxis’in desteğiyle proje stokunu oluşturacak ve hedef şirketleri değerlendirecektir.
- İcra: Esas olarak Maxis, TSKB’nin desteğiyle yatırım ve hissedar görüşmeleri, durum değerlendirmesi çalışmaları, hissedarlık anlaşmaları, rekabet kurumu başvuruları, kapanış ve ilgili diğer faaliyetleri gerçekleştirecektir.
- Yönetim: Esas olarak TSKB, Maxis’in desteğiyle yönetim kurulu üyeliğiyle portföy şirketlerini izleyecek, destekleyecek ve ilgili diğer yönetim faaliyetlerini yürütecektir.
- Çıkış: Esas olarak Maxis, TSKB’nin desteğiyle çıkış fırsatlarını tarayacak, çıkış görüşmelerini gerçekleştirecek ve çıkış prosedürlerini yürütecektir.

1.2.3.1. PKP’nin Amacı ve Kapsamı

Bu PKP’nin genel amacı, Fon’un süresi boyunca paydaş katılımı ve bilgi paylaşımı konusunda tutarlı, kapsamlı ve koordineli bir yaklaşım benimsenmesini sağlamaktır. Ayrıca, Fon’un ana uygulayıcı tarafları olarak TSKB ve Maxis’in katılım konusunda ‘uluslararası iyi uygulama’ yaklaşımına bağlılığını göstermeyi amaçlamaktadır.

Bu PKP, mevcut uluslararası iyi uygulamalarla uyumlu olarak, paydaş katılımının zamanında, doğru ve erişilebilir bilgi temelinde yürütülmesini sağlamayı amaçlamaktadır. PKP, bu sayede Fon ile yatırımcılar arasında dürüst ilişki kurulmasını ve yeşil ve yeşil dönüşüm sürecindeki şirketlerin yeşil piyasalara giriş ile desteklenmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Fon’un yürütülmesine yönelik PKP’nin geliştirilmesi ve uygulanmasının ana hedefleri aşağıda özetlenmiştir:

- İlgili paydaşların belirlenmesi ve Fon'u etkileyebilecek, aynı zamanda Fondan etkilenebilecek bireylerin ve kuruluşların kategorize edilmesi.
- TSKB, Maxis ve yatırım alan şirketlerin farklı aşamalarındaki katılım sorumluluklarının tanımlanması.
- Fon bilgilerinin açık ve şeffaf şekilde paylaşılması. Paylaşılan bilgiler, etkilenen tarafların Fonun potansiyel etkileri, riskleri ve faydaları hakkında kavrayış geliştirmelerine olanak tanımalıdır. Etkili katılımın amacı, etkilenen paydaşlara bilgi aktarmakla sınırlı olmayıp, onları ilgi alanlarını, beklentilerini, endişelerini ve korkularını ortaya koyacak bir iletişim sürecine dahil etmektir.
- Proaktif etkileşimlere katkıda bulunmak ve söylenti ve yanlış bilgilere dayalı gereksiz çatışmalardan mümkün olduğunca kaçınmak için Fon ile paydaşlar arasında güven ilişkileri geliştirilmesi.
- Yatırım kararlarının gerekçelerinin izlenebilmesi ve anlaşılabilmesi için iletilen endişelerin, sorunların ve önerilerin kaydedilmesi ve ele alınması.
- Fon bilgilerinin paylaşımına yönelik en etkili araç, yöntem, zamanlama ve yapıların belirlenmesi ve düzenli, erişilebilir, şeffaf ve uygun istişarenin sağlanması.
- PKP'nin etkinliğini sağlamak için raporlama ve izleme tedbirlerinin tanımlanması ve PKP'nin bulgulara dayalı olarak düzenli aralıklarla gözden geçirilmesi.

Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu henüz gelişme aşamasında olduğundan, bu PKP yalnızca Fon yönetimi için hazırlanmıştır. Yatırım alan şirketler ve bu şirketlerin alt projelerine yönelik paydaş katılım faaliyetleri, Fon'un onaylanmasından sonra geliştirilecek olan Çevresel ve Sosyal Yönetim Sisteminde (ÇSYS) tanımlanacaktır.

Söz konusu alt projelerin PKP'leri açık ve öz olmalı ve alt projeyi tanımlamaya ve paydaşlarını belirlemeye odaklanmalıdır. Hangi bilgilerin kamuya paylaşılacağı, bu paylaşımların hangi dille ve nerede yapılacağı belirlenmesi kritik önem taşımaktadır. PKP, Yerel Halkla istişare fırsatlarını ortaya koymalı, yorumların iletilmesi için bir son tarih vermeli ve insanların yeni bilgilerden veya yorum fırsatlarından nasıl haberdar edileceğini açıklamalıdır. Yorumların nasıl değerlendirileceği ve dikkate alınacağı belirtilmelidir. PKP'nin dezavantajlı ve hassas gruplar için özel hükümleri dikkate alması gerekir. Ayrıca, alt projenin şikayet mekanizmasını ve bu mekanizmaya nasıl erişileceğini de açıklamalıdır. PKP, ayrıca, istişare fırsatları ve şikayetlerin nasıl yönetileceği dahil olmak üzere alt projenin çevresel ve sosyal performansı hakkında rutin bilgileri yayınlamayı taahhüt etmelidir.

Alt proje PKP'sinden beklenen temel PKP hedefleri ve eylemleri aşağıda verilmiştir:

PKP Hedefleri:

- İlgili paydaşların belirlenmesi,
- Paydaşların Projeye aşinalık kazanmasının sağlanması,
- İstişareye yönelik ulusal ve uluslararası gerekliliklerin yerine getirilmesi,
- Paydaşların endişelerinin, sorunlarının ve önerilerinin kaydedilmesi ve ele alınması.

PKP Eylemleri:

- PKP'nin geliştirilmesi, uygulanması ve düzenli olarak güncellenmesi,
- Paydaşların düzenli katılımının devam ettirilmesi,
- Şikayet yönetimi prosedürünün geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve uygulanması,
- Proje çalışanları ve STK'lar ile devam eden ilişkilerin sürdürülmesi,
- Paydaşlara düzenli bilgilendirme yapılması.

Bu PKP, Fon tarafından yrtlen paydař katılım faaliyetlerinin sonularıyla dzenli olarak gzden geirilecek olan “yařayan” bir belgedir. Benzer řekilde, yeni paydařlar belirlendike, paydař listesi de TSKB tarafından gncellenecektir. Paydař Katılım Programı, Fonun geliřimine uyarlanacak ve Fonun tasarımında veya uygulamasında meydana gelen nemli deėiřiklikleri yansıtacaktır. PKP’nin řu hallerde gncellenmesi gerekmektedir: (i) paydařların tercih ettiėi katılım yntemleri hakkında daha fazla ayrıntıya ulařıldıėında; (ii) bu PKP’nin uygulanması iin daha fazla kaynaėa ihtiya duyulduėunda; (iii) bu PKP’nin uygulanmasına ynelik sorumluluklar deėiřtiėinde veya devredildiėinde; ve (iv) yeni Proje paydařları belirlendiėinde.

Bu PKP, Fon iin gerekli olan geniř katılım faaliyetlerinin tamamını ele almayı amalamaktadır ve ařaėıdaki belgelerle desteklenecektir:

- evresel ve Sosyal Taahht Planı
- evresel ve Sosyal Ynetim Sistemi

2. Yönetmelikler ve Gereklilikler

2.1. Ulusal Mevzuat

2.1.1 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Paydaş katılımı, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile güvence altına alınmıştır. Anayasa, kişilerin görüşlerini özgürce ifade edebilmelerini sağlayan hükümler içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **10. Maddesi** “Kanun önünde eşitlik” maddesidir. Bu maddeye göre, “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.”

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **25. Maddesi** “Düşünce ve kanaat hürriyeti” maddesidir. Bu maddeye göre, “Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.” ve “Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti”

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **26. Maddesi** ile vurgulandığı üzere; herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama yajma hakkına sahiptir. Bu madde, resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsamaktadır.

Aynı zamanda, herkesin “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” (Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **74. Maddesi**) bulunmaktadır. Bu doğrultuda, “Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir. Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler.”

2.1.2 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 25269 sayılı Resmî Gazete (24.10.2003)

Bilgi edinme hakkına ilişkin süreç, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (24.10.2003 tarih ve 25269 sayılı Resmî Gazete) ile tanımlanmıştır. Bu kanunun amacı, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Bilgi verme yükümlülüğüne göre (Madde 5), kurum ve kuruluşlar, kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

2.1.3 Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun (01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Resmî Gazete) 3. Maddesi uyarınca, dilek ve şikayetleri hakkında Türkiye Büyük Millet

Meclisine ve kamu makamlarına yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Türkiye’de ikamet eden yabancılar karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

2.1.4 Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, 31907 sayılı Resmî Gazete (29.07.2022)

Madde 9 - Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısı:

“1) Halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere; Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar ve proje sahibinin katılımı ile Bakanlıkça belirlenen tarihte, projeden en çok etkilenmesi beklenen ilgili halkın kolaylıkla ulaşabileceği Valilikçe belirlenen merkezi bir yer ve saatte Halkın Katılımı Toplantısı düzenlenir.

a) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar toplantı tarihini, saatini, yerini ve konusunu belirten bir ilanı; projenin gerçekleştirileceği yörede yayınlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az on (10) takvim günü önce yayınlatır.

b) Halkın Katılımı Toplantısı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapılır. Toplantıda; halkın, proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş, soru ve önerilerinin alınması sağlanır. Başkan, katılımcılardan görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Toplantı tutanağı, bir sureti Valilikte kalmak üzere Bakanlığa gönderilir.

2) Valilik, Halkın Katılımı Toplantısı ile halkın görüş ve önerilerini bildirebileceği süreç ile ilgili zamanlama takvimini ve iletişim bilgilerini halka duyurur. Halkın görüş ve önerileri, zamanlama takvimi içerisinde Komisyona sunulur.

3) Komisyon üyeleri, kapsam belirlemesi öncesinde proje uygulama yerini inceleyebilir, kendilerine iletilen tarihe göre Halkın Katılımı Toplantısına katılabilirler.

4) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından halkı bilgilendirmek amacıyla broşür dağıtmak, anket, seminer gibi çalışmalar Halkın Katılımı Toplantısından önce yapılabilir veya internet sitesinden yayınlanabilir.”

2.1.5 Türkiye’de Katılımcı Planlama Yaklaşımı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe” başlığına göre:

“Madde 9 - Kamu idareleri; kalkınma planları, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.”

Ayrıca, **Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı**, kamu idarelerinin uygulaması gereken stratejik planlama sürecine ilişkin kılavuzlar hazırlamakta ve paylaşmaktadır. Bu kılavuzlardan biri **katılım ilkelerine** ilişkindir. Katılım ilkeleri belgesi, katılımcı çalışmaları tasarlayan, uygulayan ve yönetenler için bir iyi uygulama rehberidir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, kurumsal stratejik planlama ve katılım gerektiren büyük ölçekli proje ve çalışmalarda bu kılavuzun rehberliğinde hareket etmektedir.

2.2 Paydaş Katılımına Yönelik Uluslararası Mevzuat

2.2.1 İnsan Hakları

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi; kadınların, erkeklerin ve çocukların temel hak ve özgürlüklerinin belirlendiği ve güvence altına alındığı bir beyannamedir. Bildirgede ayrıca ekonomik, sosyal ve kültürel haklar ile medeni ve siyasi hakların genel tanımları da yer almaktadır. Bildirgenin ilk maddesi “Bütün insanlar hür, haysiyet ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşlik zihniyeti ile hareket etmelidirler” şeklindedir. Bildirgenin tüm maddeleri dünyanın her yerindeki insanların temel, kültürel, ekonomik, siyasi ve sosyal haklarına değinmektedir. Bildirge; Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi ve İhtiyari Protokoller ile birlikte Uluslararası İnsan Hakları Hukukunu oluşturmaktadır.

2.2.2 Dünya Bankası Gereklilikleri

Dünya Bankası’nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesinin (ÇSÇ) “Paydaş Katılımı ve Bilgi Paylaşımı” başlıklı 10 numaralı Çevresel ve Sosyal Standardı (ÇSS), “Kredi alan ile proje paydaşları arasında açık ve şeffaf katılımın önemini iyi uluslararası uygulamanın temel bir unsuru” kabul etmektedir (Dünya Bankası, 2017:97). ÇSS10’da tanımlanan gereklilikler şu şekildedir:

Kredi alanlar, proje yaşam döngüsü boyunca paydaşlarla etkileşime girecek ve proje geliştirme sürecinde mümkün olan en erken zamanda ve paydaşlarla proje tasarımı konusunda anlamlı istişarelere olanak tanıyan bir zaman çerçevesinde bu tür bir katılımı başlatacaktır. Paydaş katılımının niteliği, kapsamı ve sıklığı, projenin doğası ve ölçeğinin yanı sıra potansiyel riskleri ve etkileri ile orantılı olacaktır. Kredi alanlar, tüm paydaşlarla anlamlı istişarelerde bulunacaktır. Kredi alanlar, paydaşlara zamanında, ilgili, anlaşılabilir ve erişilebilir bilgi sağlayacak ve paydaşlarla manipülasyon, müdahale, zorlama, ayrımcılık ve gözdağı içermeyen ve kültürel açıdan uygun bir şekilde istişarede bulunacaktır.

Paydaş katılımı süreci, bu ÇSS’de daha ayrıntılı olarak belirtildiği üzere şunları içerecektir: (i) paydaşların belirlenmesi ve analizi; (ii) paydaşlarla katılımın nasıl gerçekleşeceğinin planlanması; (iii) bilgi paylaşımı; (iv) paydaşlarla istişare; (v) şikayetlerin ele alınması ve yanıtlanması ve (vi) paydaşlara raporlama.

Kredi alan, çevresel ve sosyal değerlendirmenin bir parçası olarak, istişareler gerçekleştirilen paydaşların tanımını, alınan geribildirim özetini ve geribildirim nasıl dikkate alındığına veya neden dikkate alınmadığına dair kısa bir açıklamayı içeren belgelenmiş bir paydaş katılımı kaydı tutacak ve paylaşacaktır.” (Dünya Bankası, 2017:98).

3. Önceki Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Özeti

3.1 Paydaş Toplantıları ve İstişareleri

Türkiye Yeşil Finans Projesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu henüz gelişim aşamasında olduğundan, bazı katılım faaliyetleri TSKB tarafından yürütülmektedir. Fon'un uygulama aşamasında paydaş istişareleri, yüz yüze görüşmeler, resmî toplantılar ve saha ziyaretleri hem TSKB hem de Maxis tarafından gerçekleştirilmiştir. SEP (Paydaş Katılım Planı) çalışmaları kapsamında, geçmişte gerçekleştirilen ve hâlen devam eden paydaş katılım faaliyetlerine aşağıdaki Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1 Önceki Paydaş Katılım Faaliyetleri

Yer	Etkinlik	Tarih	Katılımcılar	Görüşülen Konular
Çevrimiçi / Yüz yüze toplantılar (TSKB Genel Müdürlük)	IBRD TYYF Teklifi	Kasım 2022, Şubat 2023, Mayıs 2023	IBRD, TSKB	*Gelişmekte olan ülkelerdeki KOBİ şirketlerine sermaye yatırımı kararının bildirilmesi. *Yatırımların kapsamının Yeşil ve Yeşil Dönüşüm Sürecindeki Firmalar çerçevesinde sınırlandırılması. Burada hedef, çevresel ve sosyal eğilimlerin artırılmasıdır. *IBRD tarafından sağlanan kaynaklara ek olarak özel seferberlik sağlanması.
Yüz yüze toplantılar (TSKB Genel Müdürlük)	Fon fikrinin TSKB tarafından benimsenmesi	Kasım 2022 - Mayıs 2023	TSKB (KFK, Kurumsal Finansman, Mühendislik) Ekipleri	*Fonun temasının TSKB'nin vizyon ve misyonu ile uyumluluğunun tartışılması. *TSKB'nin Fona ilişkin finansal getiri beklentilerinin belirlenmesi. *Fonun yatırım yapacağı sektörlerin örneklendirilmesi. *TSKB üst yönetiminin onayının alınması. *TSKB ekiplerine IBRD Ç&S standartları hakkında bilgi verilmesi.
Çevrimiçi toplantılar	Fon Yöneticisi seçimi	Ocak 2022, Şubat 2023, Nisan 2023	TSKB, Maxis, diğer Fon Yöneticileri	*Fonun kuruluşuna ilişkin SPK yükümlülükleri hakkında bilgi verilmesi. *Fonun maliyet/gider kriterlerinin ve tekliflerin TSKB'ye iletilmesi. *Fonun Ç&S konularına ilişkin yetkinliklerinin tartışılması.
Telefon görüşmeleri, çevrimiçi toplantılar	Kamu kurumları ile etkileşim	Mayıs 2022- Mayıs 2023	Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB)	*Yeşil yatırım fonu kurulması fikrinin tanıtılması. *İlgili kamu kurumunun Fonun kapsamı hakkında bilgilendirilmesi.
Çalıştay/ Konferans	Fonun Tanıtımı	23-25 Mayıs 23	TSKB, Fonun Potansiyel Yatırımcıları, Potansiyel Yatırım Yapılacak Şirketler (PYŞ)	*TSKB temsilcileri, Fon yapısı, fırsatlar ve riskler ile Fon'un temel gereklilikleri hakkında istişarede bulunmak ve bilgi paylaşımı yapmak üzere Bilbao'daki Innovate4Climate konferansına katıldı.
Çevrim içi Toplantı	Paydaş Katılım Toplantısı	5 Eylül-23	Potansiyel Yatırım Yapılacak Şirketler, Devlet Kurumları, Potansiyel Yerli Yatırımcılar	*Fon'un yapısı ve yönetişi, hedef şirketler ile çevresel ve sosyal standartlar hakkında katılımcıların bilgilendirilmesi. *Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS) ile ulusal mevzuat ve genel en iyi uygulamalar arasındaki boşlukların genel bir değerlendirmesi. *Fon'un mevcut şikayet mekanizmasının tanıtılması. *Önceden yayınlanan taslak Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı ile Paydaş Katılım Planı hakkında geri bildirim alınması.

Resmi Toplantı (SPK Ofisi)	Paydaş Katılım Toplantısı	5 Eylül-23	SPK , TSKB & Maxis	Fon hakkında ön bilgi sağlamak amacıyla resmi ziyaret
Resmi Toplantı (IBRD Ofisi)	Fon Görüşmeleri	19 Eylül 23	HMB, IBRD, TSKB & Maxis	Taahhüt planları ve anlaşmalar dahil olmak üzere TGF resmi belgeleri müzakere edildi.
Basın Açıklaması	Fon	15 Kasım 2023	Basın, Devlet Yetkilisi	Hazine ve Maliye Bakanı (veya ilgili Bakan), Fon'u tanıtan bir açıklama yaptı
Çevrim içi Toplantılar	ÇSYS Sorumlusu	Aralık 23 - Şubat 24	TSKB & Maxis	ÇSYS Sorumlusunun istihdam edilmesi için iş görüşmeleri
Çevrim içi Toplantı	ÇSYS Sorumlusu	20 Mart 24	TSKB& Maxis	Maxis ÇSYS Sorumlusunun Proje iç paydaşlarına tanıtılması
Yüz yüze toplantı(TSKB Genel Müdürlük)	ÇSYS Kılavuzu	27 Mart 24	TSKB & Maxis	ÇSYS kılavuz geliştirmeleri ve öngörülen takvim hakkında durum değerlendirme toplantısı
Çevrim içi Toplantılar	ÇSYS Kılavuzu	24-25 Nisan 24	TSKB & Maxis	ÇSYS Kılavuzu içeriğinin görüşülmesi amacıyla düzenlenen çeşitli toplantılar
Çalıştay	ÇSYS Tanıtımı	6 Mayıs 24	TSKB & Maxis	ÇSYS Kılavuzu detayları tüm proje taraflarına açıklanmış ve üst yönetim onayı alınmıştır.
Yüz yüze toplantı(TSKB Genel Müdürlük)	ÇSYS Kılavuzu	17 Mayıs 24	Dünya Bankası TSKB & Maxis	Dünya Bankası'nın ÇSYS Kılavuzu hakkındaki yorumları görüşüldü.
Yazışmalar (Mektuplar, Telefon, E-postalar)	Fon Operasyon Kılavuzu	Nisan- Mayıs 24	Dünya Bankası TSKB & Maxis	Fon İşletim Kılavuzu içeriğinin görüşülmesi amacıyla düzenlenen çeşitli toplantılar
Yazışmalar (Mektuplar, Telefon, E-postalar ve yüz yüze toplantılar)	Fon Kurulumu	Ekim 23 – Mayıs 24	SPK, Maxis TSKB	Fon kuruluş başvurusu nedeniyle SPK (Sermaye Piyasası Kurulu) ile düzenli iletişim kuruldu
Resmi Toplantılar	Fon Yönetimi	Ağustos 25- Haziran 26	Maxis&TSKB	Çevresel ve Sosyal Performans hakkında potansiyel ve mevcut yatırılan şirketlerle çeşitli toplantılar düzenlendi.
Resmi Toplantılar	Fon Yönetimi	Kasım 25	Maxis	Tüm Maxis ekipleri için dahili bir Ç&S (Çevresel ve Sosyal) Eğitim oturumu gerçekleştirildi.
Yüz yüze toplantılar	Alt Projelerin Ç&S (Çevresel ve Sosyal) Performansı	Ağustos 25- Haziran 26	Maxis	Ç&S Durum Tespiti (ÇSDT) süreci ve Ç&S Eylem Planı (ÇSAP) izlemesi sırasında etkilenen lehtarlarla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirildi.
Yüz yüze toplantılar	Alt Projelerin Ç&S (Çevresel ve Sosyal) Performansı	Aralık-25- Haziran 26	Maxis	ÇSYS'nin (Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi) Uygulanması
Saha Ziyareti	Fon Yönetimi	Ağustos 25- Haziran 26	TSKB & Maxis	Ç&S (Çevresel ve Sosyal) taraması ve Ç&S Durum Tespiti (ÇSDT) süreci için potansiyel yatırım yapılacak şirketler ziyaret edildi.
Yüz yüze toplantı (TSKB Genel Müdürlük)	Misyon Toplantısı	14 Ocak 2026	TSKB & Maxis	Fon uygulama sürecini takip etmek amacıyla Dünya Bankası Misyon Toplantısı gerçekleştirildi.
Yüz yüze top.(TSKB & WB Kenya Devlet Yetkilileri)	İstişare Toplantısı	20 Mayıs 2026	TSKB & Maxis	Fonun yapısını daha iyi anlamak ve iyi uygulama olarak fikir alışverişinde bulunmak.

TSKB ve Maxis, paydaşların Fon hakkında uygun şekilde bilgilendirilmesini ve Fonun istişare sürecine katılımının teşvik edilmesini sağlayan bir yaklaşım benimsemiştir. Bu kapsamda TSKB ve Maxis; Paydaş Katılım Planı (PKP) ile Proje'nin potansiyel çevresel ve sosyal risk ve etkilerini ele almak amacıyla alınacak önlemleri ve uygulanacak faaliyetleri ortaya koyan Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı'nın (ÇSTP) taslak ve nihai versiyonlarını paydaşların görüşüne sunmuştur. Ayrıca Maxis, Çevresel ve Sosyal Politika ile ÇSYS Özet Dokümanının nihai versiyonunu internet sitesinde yayımlamıştır.

Tablo 2 Yayınlanan Doküman Listesi

Doküman	İnternet Sitesi Linki	Yayınlama Tarihi
Taslak PKP &ÇSTP	Türkçe: https://www.tskb.com.tr/turkiye-yesil-yatirim-fonu İngilizce: https://www.tskb.com.tr/turkiye-green-fund	14 Temmuz 2023
Final PKP &ÇSTP	Türkçe: https://www.tskb.com.tr/turkiye-yesil-yatirim-fonu İngilizce: https://www.tskb.com.tr/turkiye-green-fund	29 Eylül 2023
Final Ç&S Politika	Türkçe: https://www.maxisgs.com/uploads/file/turkiye-yesil-finans-projesi-girisim-sermayesi-yatirim-fonu-cevresel-ve-sosyal-politikasi.pdf İngilizce: https://www.maxisgs.com/uploads/file/fund-environmental-and-social-policy.pdf	11 Mart 2026
Final ÇSYS Manuel Özeti	Türkçe: https://www.maxisgs.com/uploads/file/turkiye-yesil-finans-projesi-girisim-sermayesi-yatirim-fonu-cevresel-ve-sosyal-yonetim-sistemi-ozeti.pdf İngilizce: https://www.maxisgs.com/uploads/file/turkiye-green-finance-project-venture-capital-investment-funds-environmental-and-social-management-system-summary.pdf	11 Mart 2026

Önceki paydaş katılım faaliyetleri listesinde gösterildiği üzere, paydaş katılımına yönelik çevrim içi bir toplantı, istişare amacıyla dokümanların paylaşılmasının ardından gerçekleştirilmiş ve proje hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Toplantı tutanaklarının özeti Ek 2’de sunulmaktadır. TSKB ve Maxis, bu dokümanda tanımlanan iletişim kanalları ve verilen internet bağlantıları aracılığıyla proje yaşam döngüsü boyunca bilgi paylaşımını sürdürecektir ve geri bildirim almaya devam edecektir. Gelecekte yürütülecek paydaş katılım faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilecek takip faaliyetleri, Paydaş Katılım Kayıt Defteri aracılığıyla kayıt altına alınacaktır. Fon Yöneticisi olarak Maxis ÇSYS (ESMS) Ekibi, Ek 3’te yer alan TGF Paydaş Katılım Kayıt Defteri’ni oluşturmuş olup, potansiyel yatırım yapılan şirketler ve diğer paydaşlarla gelecekte gerçekleştirilecek tüm paydaş katılım faaliyetlerini kaydetmek ve izlemek amacıyla bu kayıt defterini kullanacaktır.

4. Paydaş Tespiti ve Analizi

Etkilenen taraflar; fiziksel ortamlarına, sağlıklarına, güvenliklerine, kültürel pratiklerine, refahlarına veya geçim kaynaklarına yönelik fiili etkiler veya potansiyel riskler nedeniyle projeden etkilenen veya etkilenmesi muhtemel olan bireyleri veya grupları ifade eder. Bu paydaşlar, projeden doğrudan veya dolaylı (fiilen veya potansiyel olarak) şekilde, olumlu veya olumsuz olarak etkilenen veya etkilenmesi muhtemel olan ve/veya projeyle ilişkili değişime en duyarlı olduğu tespit edilen ve etkilerin ve bunların öneminin belirlenmesinin yanı sıra etki azaltma ve yönetim önlemlerine ilişkin karar alma süreçlerine yakından dahil edilmesi gereken bireyleri veya grupları içerebilir.

Diğer ilgili taraflar (DİT'ler); projenin konumu, özellikleri, etkileri veya kamu yararı ile ilgili konular nedeniyle projeyle ilişkili çıkarları olabilecek bireyleri veya grupları ifade eder. Bu taraflar arasında örneğin düzenleyiciler, hükümet yetkilileri, özel sektör, bilim topluluğu, akademisyenler, sendikalar, kadın örgütleri, diğer sivil toplum kuruluşları ve kültürel gruplar yer alabilir. Bu paydaşlar projeden doğrudan etkilenmeseler bile çıkarlarının projeden etkilendiğini düşünebilir veya algılayabilir ve/veya projeyi ve uygulama sürecini bir şekilde etkileyebilirler.

Dezavantajlı/Hassas Bireyler/Gruplar, içinde bulundukları koşullar nedeniyle projenin etkilerinden olumsuz etkilenme olasılığı daha yüksek olan ve/veya projenin faydalarından yararlanma kabiliyetleri diğerlerine kıyasla daha sınırlı olan bireyleri veya grupları ifade eder.

Tablo 3 Paydaş Tespiti

Paydaşlar	Etkilenen Taraflar / Diğer İlgili Taraflar / Dezavantajlı ve Hassas Bireyler veya Gruplar	Fon Üzerindeki Ana Etki veya Fonla İlişkili Etki	Önem Düzeyi	
			İlgi Düzeyi	Etki
Yatırım Alan Şirketler	Etkilenen Taraflar	Fondan doğrudan faydalanma Ç&S yönetiminde kapasite geliştirme	Yüksek	Yüksek
Yatırım Alan Şirketlerin Çalışanları	Etkilenen Taraflar	Fon çalışma koşullarından ve İSG etkilerinden kaynaklanabilecek potansiyel etkiler	Yüksek	Yüksek
Yatırım alan şirketlerin faaliyet alanındaki yerel halk ve topluluklar	Etkilenen Taraflar	Fonun görünür ve ölçülebilir sonuçlarla başarılı şekilde uygulanması Faydalanıcı şirketlerin ticari faaliyetlerinden etkilenebilirler	Düşük	Orta

Türkiye Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)	Diğer İlgili Taraflar	Fonun görünür ve ölçülebilir sonuçlarla başarılı şekilde uygulanması	Yüksek	Orta
Kamu kurumları	Diğer İlgili Taraflar	Fonun görünür ve ölçülebilir sonuçlarla başarılı şekilde uygulanması	Orta	Orta
Fonun diğer yatırımcıları	Diğer İlgili Taraflar	Fonun görünür ve ölçülebilir sonuçlarla başarılı şekilde uygulanması	Yüksek	Orta

Önem Düzeyi (İlgi Düzeyi ve Etki); paydaşların ihtiyaçları doğrultusunda, etki-ilgi düzeyleri ile ilgili hassasiyetlerine bağlı olarak; katılım düzeyi, paydaşlarla nasıl ilişki kurulacağı, nasıl bilgilendirilecekleri ve kurulan iletişimin sürekliliği ve düzeyi hakkında bilgi verir. Tespit edilen paydaşların Önem Düzeyine göre koşullar aşağıdaki gibi değerlendirilecektir:

Tablo 4 İlgi Düzeyi

		İlgi Düzeyi		
		Düşük	Orta	Yüksek
Etki Düzeyi	Yüksek	Dahil Et/Katılımı Teşvik Et	Dahil Et/Katılımı Teşvik Et	Ortak Ol (Birlikte Çalış)
	Orta	Bilgilendir	Danış	Danış
	Düşük	Bilgilendir	Bilgilendir	Danış

Fon'un uygulanmasının bu aşamasında tespit edilmemiş olan paydaşlar, PKP'nin etkin şekilde uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla kendilerini ve ihtiyaçlarını bildirmek için doğrudan TSKB ile iletişime geçebilirler.

Paydaşların belirlenmesi de dahil olmak üzere alt proje düzeyinde paydaş analizi her bir alt proje için bağımsız olarak gerçekleştirilecektir. TSKB'nin öncü rol üstleneceği Yatırım Komitesi, analizlerin ulusal düzenlemeler, Dünya Bankası ÇSÇ'si ve Genel Yatırım ve Etki İlkeleri (GYEİ) ile uyumlu şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaktan sorumlu organ olacaktır.

5. Paydaş Katılım Programı

Paydaşlarla etkileşim kurmak ve onlara danışmak, ayrıca paydaşlardan bilgi toplamak ve onlara bilgi sunmak için çeşitli katılım teknikleri kullanılabilir.

5.1. Paydaş Katılım Metodolojileri

İyi uygulama yaklaşımlarının benimsenmesi amacıyla Projede paydaş katılımı için aşağıdaki ilkeler uygulanacaktır:

- **Açıklık ve yaşam döngüsü yaklaşımı:** Yerel Halkla istişareler projenin/projelerin tüm yaşam döngüsü boyunca düzenlenecek; dış manipülasyon, müdahale, zorlama veya gözdağı olmaksızın açık bir şekilde yürütülecektir.
- **Bilgiye dayalı katılım ve geribildirim:** Bilgiler tüm paydaşlara uygun bir formatta sağlanacak ve yaygın bir şekilde dağıtılacak; paydaş geribildirimlerinin iletilmesi, yorumların ve endişelerin analiz edilmesi ve ele alınması için fırsatlar sağlanacaktır.
- **Kapsayıcılık ve duyarlılık:** Daha iyi iletişimi desteklemek ve etkili ilişkiler kurmak için paydaş tespiti çalışmaları yürütülür. Projelerin katılım süreci kapsayıcı nitelik taşır. Tüm paydaşlar her zaman istişare sürecine dahil olmaya teşvik edilir. Tüm paydaşların bilgiye eşit erişimi sağlanır. Paydaşların ihtiyaçlarına duyarlılık, katılım yöntemlerinin seçiminin altındaki temel ilkedir. Başta kadınlar, yaşlılar, engelliler, yerinden edilmiş kişiler, göçmen işçiler ve topluluklar olmak üzere proje faydalarından mahrum bırakılma riski altında olabilecek hassas gruplara ve farklı etnik grupların kültürel hassasiyetlerine özel önem verilir.
- **Esneklik:** Sosyal mesafe, kültürel bağlam (örneğin belirli toplumsal cinsiyet dinamikleri) veya yönetim faktörleri (örneğin yüksek misilleme riski) geleneksel yüz yüze katılım biçimlerini engelliyorsa, metodoloji çeşitli internet veya telefon tabanlı iletişim biçimleri de dahil olmak üzere diğer katılım şekillerine uyum sağlamalıdır.

Paydaşların ihtiyaç ve endişelerine ek olarak etki seviyesi, belirli gruplarla etkileşim kurmak için seçilen araçların ve yöntemlerin temelini oluşturacaktır. Fonun muhtemel paydaşları için öngörülen katılım yöntemleri ve uygulama araçları aşağıdaki Tabloda sunulmuştur.

Tablo 5 Paydaş Katılım Yöntemleri

Katılım Yöntemi	Yöntemin Uygulanması	Muhtemel Paydaşlar
Birebir toplantılar (Yatırım alan şirketlerin faydalanıcıları ile yıllık görüşmeler)	-Hassas konular hakkında özgürce konuşmaya olanak tanıyacak şekilde bireysel bazda bilgi toplanması -Kilit aktörlerle bağlantı kurulması -Fon özelinde zorlukların, ihtiyaçların, şikayetlerin bildirilmesine fırsat sağlanması -Fonun 1. Bileşin uygulamasını geliştirmek için yararlanıcı anketlerinin yapılması ve yararlanıcı geri dönüt mekanizmasının kurulması	Potansiyel ve fiili Yatırım Alan Şirketler (özellikle kadın kapsayıcı şirketler), Fonun potansiyel ve fiili yatırımcıları, İlgili kamu makamları ve hükümet yetkilileri, STK'lar, akademi, ulusal ve yerel medya ve kuruluşlar/ajanslar, IBRD

Görüşmeler (Resmî yazılar, telefon, e-posta)	<ul style="list-style-type: none"> -Fonun yapısına ve kapsamına ilişkin bilgi paylaşımı (özellikle teknik nitelikte) -Fon yönetimi sırasında toplantılara ve önemli etkinliklere davetle -Fon ve alt proje uygulamasında kullanılacak bilgi ve veri talepleri 	Potansiyel ve fiili Yatırım Alan Şirketler, Fonun potansiyel ve fiili yatırımcıları, İlgili kamu makamları ve hükümet yetkilileri, STK'lar, akademi, ulusal ve yerel medya ve kuruluşlar/ajanslar, IBRD
Resmî toplantılar	<ul style="list-style-type: none"> -Fonun gereklilikleri ve etkileri hakkında toplu bilgi paylaşımı -Bir grup üst düzey paydaştan yorum, geribildirim, görüş ve proje algısına dair bilgiler alınması -Yatırım alan şirketlerden alt projeler hakkında bilgi toplanması - Yıllık yararlanıcı görüşmelerin/ anketlerin sonuçları ve fona dair geri dönütlerin paylaşılması 	Potansiyel ve fiili Yatırım Alan Şirketler, Fonun potansiyel ve fiili yatırımcıları, İlgili kamu makamlarının temsilcileri ve hükümet yetkilileri, STK'lar, IBRD
Yüz yüze görüşmeler	<ul style="list-style-type: none"> -Etkilenen Taraflar ile bireysel bazda temel veri toplanması -Alt projelerin çevresel ve sosyal etkileri ile faaliyetlerinin bireysel bazda izlenmesi 	Projeden etkilenen taraflar, Yatırım Alan Şirketlerin çalışanları
TSKB ve Maxis web sitesi	<ul style="list-style-type: none"> -Bilgi paylaşımı ve ilerleme güncellemeleri -PKP, Finanse Edilmeyen Faaliyetler Listesi ve diğer ilgili Fon belgelerinin açıklanması -Önemli olayların, tarihlerin ve yayınlanan belgelerin duyurulması 	Etkilenen Taraflar, ulusal, uluslararası ve yerel medya, akademi, STK'lar, işletmeler ve kuruluşlar/ajanslar

5.2. Paydaş Katılımının Gelecek Aşamaları

Paydaş Katılım Planının uygulanması, şikayet mekanizmasının hayata geçirilmesi vb. dahil olmak üzere projede aşama kaydedildikçe paydaşlar bilgilendirilecektir. TSKB ve Maxis, resmî web sitelerini düzenli olarak önemli proje güncellemeleri ve Fonun çevresel ve sosyal performansına ilişkin raporlarla güncelleyecektir. Web siteleri ayrıca Fona ilişkin şikayet mekanizması hakkında da bilgi verecektir.

Buna ek olarak, Fon'un paydaş katılımının Fon yaşam döngüsünün tamamında uygulanmasını sağlamak amacıyla yatırım alan şirketler ve bunların alt projeleri için bilgi paylaşımı, paydaş katılım planının uygulanması, paydaş istişaresi ve şikayet giderme faaliyetleri vb. ile ilgili ilkeleri belirleyen bir ÇSYS'si olacaktır.

Tablo 6 Paydaş Katılım Programı

Aşama	Ana Paydaşlar	Amaç	Süre	Etkinlik/Konum	Kapsam
Fonun kurulması	SPK	Fonun ve karar organlarının kurulması	2-3 ay	Ziyaret, görüntülü görüşme, TSKB Genel Müdürlüğü vb.	<ul style="list-style-type: none"> *TYYP'nin kurulması *SPK ile Fon iç tüzüğü, Fon ihraç belgesi gibi belgelerin hazırlanması *Yatırım Komitesi ve diğer gerekli komitelerin kurulması *Maxis'in Ç&S kapasitesinin analiz edilmesi ve sunulması *Fon için ÇSYS'nin geliştirilmesi
Oluşturma	Potansiyel Yatırım Alan Şirketler (PYAŞ)	Projeye genel bakışın tanıtımı	1 ay	Saha ziyareti, video görüşmesi vb.	<ul style="list-style-type: none"> *Çevresel ve sosyal (Ç&S) gereklilikleri de dahil olmak üzere Fonu tanıtmak amacıyla PYAŞ'ler ile toplantılar *Fonun yapısı ve uygulanabilirliği hakkında PYAŞ'lerden geribildirimlerin alınması
	Fonun potansiyel yatırımcıları, Potansiyel Yatırım Alan Şirketler (PYAŞ), Kilit kamu makamları	Fonun tanıtımı	1 ay	Innovate4Climate konferansı ve diğer yeşil finans konferansları vb.	<ul style="list-style-type: none"> *TSKB temsilcileri nnovate4Climate konferansına katılan Fon'u istişare edecek. Fon yapısı, fırsatlar ve riskler, birincil hedefler, uygunluk kriterleri, Ç&S gereklilikleri vb. dahil olmak üzere bilgi paylaşımı *Fonun yapısı ve uygulanabilirliği hakkında geribildirimlerin alınması
	Hazine ve Maliye Bakanlığı	Projenin geliştirilmesi ve uygulanması	16 ay	Düzenli raporlar, telefon görüşmeleri, çevrimiçi toplantılar	<ul style="list-style-type: none"> *Fon yönetim birimlerinin raporlanması *Fonun uygulanması hakkında bilgi verilmesi *Fonun etkinliğinin artırılması için istişareler
Durum	Potansiyel	Projenin	3 ay		*İlgili tüm durum değerlendirme (DD)

Değerlendirmesi	Yatırım Alan Şirketler (PYAŞ'ler)	finansal, çevresel, hukuki risklerinin ve yönetiminin araştırılması		Saha ziyareti, video görüşmesi, uzman toplantıları vb.	<p>danışmanlarının (mali, vergi, hukuki vb.) atanması</p> <p>*Tüm danışmanlar ve Hedef ile DD sürecinin koordinasyonu</p> <p>*Saha ziyaretleri, yönetim toplantıları, uzman oturumları</p> <p>*DD sonuçlarının analiz edilmesi ve uyarı işaretlerinin Ç&S konuları da dahil olmak üzere PYAŞ analizine yansıtılması</p> <p>*PYAŞ hissedarı ile şartların müzakere edilmesi (Ç&S ile ilgili olanlar dahil)</p> <p>*BOT'nin* sunulması için Yatırım Komitesinden onay alınması</p> <p>*TSKB'nin, Fon ile ilgili bilgileri paylaşmak ve geri bildirim almak amacıyla toplu resmi toplantılar düzenlemesi (Yıllık faydalanıcı görüşmeleri/ anketlerinin sonuçlarının paylaşılması ve geri bildirimleri ele almak için projeye dahil edilen faaliyetlerin değerlendirilmesi)</p>
Portföy yönetimi	Yatırım Alan Şirketler (YAŞ), Potansiyel Yatırım Alan Şirketlerin çalışanları, Yatırım alan şirketlerin faaliyet alanında yerleşik vatandaşlar	YAŞ'nin risklerinin ve Ç&S etkilerinin yönlendirilmesi ve denetlenmesi	5 yıl	Saha ziyareti, video görüşmesi vb.	<p>*TSKB'nin YAŞ'lerin her birinde yönetim kurulu üyeliğinin olması ve şirketin yönetim ekibine stratejik yönlendirme ve gözetim sağlaması</p> <p>*DD aşamasında belirlenen eksikliklerin giderilmesi için hazırlanacak ÇSYS'nin geliştirilmesi</p> <p>*Portföy şirketlerinin yeşil dönüşümünün ve finansal performansının izlenmesi ve desteklenmesi ve ilgili diğer yönetim faaliyetlerinin yürütülmesi</p> <p>*TSKB'nin yatırım yapılan şirketlerle yıllık bire bir toplantılar (yıllık bireysel görüşmeler) düzenleyerek çalışanların zorluklarını, ihtiyaçlarını, şikayetlerini ve</p>

	ve topluluklar				endişelerini dile getirmelerine fırsat sağlanması
	Yatırım Alan Şirketler (YAŞ), Yatırım Alan Şirketlerin çalışanları, Yatırım alan şirketlerin faaliyet alanında yerleşik vatandaşlar ve topluluklar	YAŞ tarafından geliştirilen ÇSYS'nin uygulanması	5 yıl	Saha ziyareti, yüz yüze toplantılar, vb.	*Yatırım Alan Şirket, alt projelerini DD bulgularına göre geliştirilen ÇSYS'ye uygun olarak yönetecektir. Paydaş katılımı ve bilgilendirme gereklilikleri Fon için oluşturulacak ÇSYS'de tanımlanacaktır. *Şikayet giderme mekanizması, bilgilendirme faaliyetleri vb. gibi PKP faaliyetleri de dahil olmak üzere YAŞ'nin Ç&S performansının izlenmesi
Çıkış	Yatırım Alan Şirketler (YAŞ'ler)		6 ay		*Çıkış fırsatları (hisse geri alımı vb.) Maxis tarafından taranacaktır *Çıkış görüşmelerinin gerçekleştirilmesi ve çıkış prosedürlerinin uygulanması

*Bağlayıcı Olmayan Teklif

6. Kaynaklar ve Sorumluluklar

Fonun geliştirilmesi ve yönetiminden TSKB ve Maxis sorumludur. Paydaş katılımı faaliyetleri de dahil olmak üzere Fon yönetimi görevleri için TSKB ve Maxis temsilcilerinden oluşan özel bir Komite görevlendirilmiştir. Yatırım Komitesi, Fonun Ç&S gerekliliklerini yerine getirmek üzere TSKB Mühendislik Biriminden 2 çevre uzmanı, 1 sosyal uzman ve Maxis Araştırma ve Yatırım Biriminden 1 ÇSYS müdürü ve 1 sosyal uzman tarafından desteklenmektedir. Bu uzmanlar, IDF kredileriyle finanse edilen, Ç&S riski orta ve yüksek ulusal ve uluslararası projelerde köklü deneyime sahiptir. Ç&S durum değerlendirmelerinin yapılması, paydaş görüşmelerinin ve odak grupların planlanması, yürütülmesi ve analiz edilmesi, ekip tarafından gerçekleştirilecek çalışmalardan bazılarıdır. Ekip, uluslararası finans kuruluşları için ÇSYS geliştirilmesi ve yönetilmesi konusunda da deneyimlidir. Paydaş katılımı faaliyetleri, projeye ilişkin halk katılımı faaliyetleri gerçekleştirildikten hemen sonra ekip tarafından belgelenmektedir. Yatırım Komitesi ve yatırım alan şirketler, paydaş katılım sürecini etkin bir şekilde yönetmek için yeterli bütçeye sahip olmalıdır. İstişare toplantıları, resmî toplantılar, yüz yüze görüşmeler ve odak grup görüşmeleri de dahil olmak üzere önerilen katılım yöntemlerinin uygulanabilmesi için Yatırım Komitesi ve yatırım alan şirketlerin zaman ve çaba harcaması gerekmekte, bu durum da etkinlik organizasyonu ve belirlenen personelin giderlerine ilişkin masraflar ortaya çıkarmaktadır. Buna ek olarak, topluluk ve bölge hakkında anlamlı bilgilere ulaşmak için alt proje düzeyinde geliştirilecek paydaş tespit süreci veya sosyal temelli analizler, bağımsız bir danışman tarafından gerçekleştirilecektir. Paydaş katılım faaliyetlerinin etkin şekilde yürütülmesini sağlamak için istişare toplantıları sırasında danışmanlara Ç&S uzmanları eşlik edecektir.

Tablo 7 PKP'nin Operasyonel Giderleri için Bütçe

Bütçe Kalemi	Tahmini Toplam Maliyet (ABD Doları)	Açıklamalar / Kaynaklar
1. Tahmini çalışan maaşları* ve ilgili giderler		
Fonun Kuruluşu Aşaması	25.000	Fon' un geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan çevre mühendislerinin ve sosyal uzmanların maaşı
Yatırım Alan Şirketlerin Finansmanı Aşaması	30.000	Yatırım alan şirketlerin Ç&S faaliyetlerini değerlendirecek Ç&S danışmanlarının giderleri
2. Etkinlikler ve iletişim kampanyaları		
Yeşil Finans Konferansları vb.	12.500	TSKB ve Maxis'in Yeşil Finans Konferanslarına katılması, Fon'u pazara tanıtmak için paydaşlarla toplantılar yapması
İletişim Araçları	2.500	TSKB'nin Fon web sitesini yönetmesi, broşür dağıtması, sosyal medya kampanyasını sürdürmesi vb.
Danışma Kuruluşları (Odak grupların oluşturulması vb.)	7.500	Yatırım alan şirketlerin yatırımları hakkında danışma organizasyonları düzenlemesi, Ç&S performanslarını açıklaması vb.
3. Faydalancı Katılımı		
Resmi toplantıların, yıllık görüşmelerin ve anketlerin düzenlenmesi	7.500	TSKB, Maxis'in desteğiyle yıllık resmi paydaş toplantıları düzenleyerek Fon hakkında bilgileri paylaşacak ve yatırım yapılan şirketlerden geri bildirim alacaktır. Tüm bu faaliyetler değerlendirilecektir.
4. Şikayet Mekanizması, Eğitimler, diğerleri		
Yatırım alan şirketler için danışmanlık hizmetleri	25.000	Yatırım alan şirketlerin Şikayet Mekanizması oluşturması, kapasite gelişimi için eğitimler alması vb.
TOPLAM PAYDAŞ KATILIM BÜTÇESİ:	110.000	

7. Şikayet Giderme Mekanizması

Yatırım Komitesi üyeleri olarak TSKB ve Maxis; web sitesi, Fona özel e-posta veya telefon numarası üzerinden Fon paydaşlarının şikayetlerinin alınması için ayrı ve kapsayıcı Şikayet Giderme Mekanizmalarına sahip olacaktır. Bu iletişim kanalları aşağıdaki tabloda ayrı ayrı verilmiştir.

TSKB İletişim Kanalları	
İnternet Sitesi	http://www.tskb.com.tr/en/about-us/tskb-contact-form http://www.tskb.com.tr/tr/hakkimizda/tskb-iletisim-formu
E-posta Adresi	tgf@tskb.com.tr
Telefon Numarası	+90 0 212 334 50 50

Maxis İletişim Kanalları	
İnternet Sitesi	https://www.maxisgs.com/iletisim.html
Telefon Numarası	+90 0 (212) 283 51 13

TSKB’de şikayet yönetimi için çevrimiçi iletişim formu kullanılmaktadır. Formda, Banka içindeki ilgili müdürlükleri bilgilendirmek amacıyla özelleştirilmiş bir şikayet alanı bulunmaktadır. Şikayet alındığında, şikayetin alınmasını takip eden 2 gün içerisinde konunun Banka sisteminde kayıt altına alınması için “Müşteri Şikayetleri Beyanı” düzenlenir. Eşzamanlı olarak, sistem gerekli aksiyonların alınması için ilgili birim yöneticisini bilgilendirir. Gerekli incelemeler yapıldıktan sonra en kısa sürede nihai sonuca ulaşılır. Beyanın Değerlendirme ve Sonuç Bölümü yetkili çalışanlar tarafından doldurulur ve başvuru yapıldıktan sonra 30 gün içinde cevap verilir. Süreç boyunca tüm adımlar, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve İç Kontrol Müdürlüğü tarafından takip edilir. İç Kontrol Müdürlüğü, sürecin uygulanmasında ilgili birimlerin izlenmesinden ve söz konusu birimlere yardımcı olmaktan sorumludur. Teftiş Kurulu Başkanlığı ise aynı süreçte uyumlu yönetimin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamaktan sorumludur. Telefonla gelen şikayetler için de TSKB personeli tarafından çevrimiçi iletişim formu doldurularak aynı prosedür uygulanır. Söz konusu sistemin, TSKB’nin bu konudaki performansını ölçmek amacıyla şikayet sayısı, cevap süreleri gibi bilgileri derleyebilecek kapasiteye sahip olduğu unutulmamalıdır.

Maxis tarafında da benzer bir prosedür uygulanmaktadır. Şirkette prosedürü yönetmek üzere Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı ve Koordinatörden oluşan bir Şikayet Komitesi bulunmaktadır. Komitenin görevleri arasında çalışanlar tarafından dile getirilen her türlü şikayet, yakınma veya anlaşmazlığın dinlenmesi, soruşturulması ve çözüme kavuşturulması da yer almaktadır. Ancak, Yatırım Komitesinin lideri TSKB olduğu için Maxis’in Fon ile ilgili bir şikayet alır almaz TSKB’yi bilgilendirmesi gerekmektedir. TSKB bilgilendirmenin ardından dile getirilen şikayeti çözüme kavuşturmak için şikayet prosedürünü uygulayacaktır.

TSKB Çalışan Şikayet Giderme Mekanizması: Çalışanlar, yöneticileri veya işyeri tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve prosedürler nedeniyle önerilerde bulunma, işyeri ile ilgili endişe ve şikayetlerini dile getirme, şikayet ve dava açma hakkına sahiptir. Dolayısıyla, TSKB’nin kendi çalışanları için de isimsiz ve şeffaf bir şekilde ulaşılabilen bir iç şikayet mekanizması bulunmaktadır. Çalışanların TSKB ve çalışma koşulları ile ilgili şikayet/önerilerini iletebilecekleri iletişim kanalları hakkında gerekli tüm bilgiler TSKB’nin web sitesinde yer almaktadır. Şikayetler/öneriler, başvuru yapıldıktan sonra 30 gün içinde İnsan Kaynakları Birimi tarafından alınır, değerlendirilir ve kapatılır ve çalışanlar alınan aksiyon hakkında bilgilendirilir.

CİMER: Türkiye’de vatandaşların sorun, dilek, talep ve şikayetlerinin hızlı bir şekilde alınması ve cevaplandırılması amacıyla hayata geçirilen bir halkla ilişkiler uygulaması olan CİMER (Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi) toplumun kullanımına sunulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim

Başkanlığı'na göre, CİMER'e yapılan başvurunun konusu belirli bir talep, şikayet veya ihbar içeriyorsa, ilgili kurumlar 30 gün içinde olumlu veya olumsuz yönde kesin bir cevap vermek zorundadır. TSKB, bu kanaldan herhangi bir endişenin iletilmesi durumunda Şikayet Giderme Mekanizmalarına göre hareket edecektir.

Alt projeye özgü PKP ve diğer Ç&S belgelerinin gereklilikleri doğrultusunda, yatırım alan şirketler tarafından hem dış hem de iç paydaşlar (işçiler vb.) tarafından potansiyel olarak kullanılmak üzere bir Şikayet Giderme Mekanizması (ŞGM) geliştirilecektir. ŞGM'nin başlıca amacı, şikayetçinin proje faaliyetleri nedeniyle olumsuz duruma düşmesine neden olabilecek, proje ile ilgili şikayetleri zamanında çözmektir. TSKB, yatırım alan şirketlerin, tüm paydaşların endişelerini iletebilmeleri için kendi sistemleri içinde çeşitli iletişim kanalları oluşturduğundan emin olacaktır.

Dünya Bankası ve Kredi Alan, Banka tarafından finanse edilen projeler hakkında görüşlerini paylaşan proje paydaşlarına karşı misilleme ve cezalandırmaya müsamaha göstermemektedir.

8. Yönetim, İzleme ve Raporlama

Bu PKP’de tanımlanan paydaş katılım sürecinin izlenmesi ve değerlendirilmesi, Proje uygulaması için zamanında ve etkili karar verilmesini sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır. Paydaş katılım süreçlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi sorumluluğu, Yatırım Komitesi lideri TSKB’ye aittir.

İzleme raporları şunları içerecektir:

- Paydaş listesi güncellemeleri;
- Tüm toplantıların tutanakları ve katılım kayıtları (cinsiyete göre ayrıştırılmış);
- Tüm istişare etkinliklerinin kayıtları;
- Alınan ve kapatılan ve tekrar eden tüm şikayetlerin kayıtları;
- Şikayetlerin durumu (açık/kapatıldı); ve
- Türkiye Yeşil Finans Projesine halkın katılımı göstergesinin izlenmesi (yani Fon aracılığıyla sağlanan finansal ve finansal olmayan desteğin ihtiyaçlarını karşıladığını bildiren işletmelerin oranı) yıllık yatırım alan şirket (IE) diyalogları kapsamında izlenecektir.

Yatırım alan her şirket ve alt proje için paydaş katılımı, yatırım döngüsünün tamamında gerçekleştirilecektir. Proje uygulama dönemi boyunca paydaş katılımı için izleme ve raporlama, yatırım alan şirketler ve alt projelere yönelik Ç&S izleme ve raporlama ile birlikte, öncelikle yatırım alan şirketler ve alt projeler düzeyinde uygulanacaktır. Yatırım alan her şirket veya alt proje kendi iç izleme mekanizmasını kuracaktır. Fon, yüksek riskli ve orta riskli yatırım alan şirketler ve alt projeler için yatırım alan şirketlerin/alt projelerin, paydaş katılımı da dahil olmak üzere Ç&S belgelerinin uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek için izlenen alanda deneyime sahip üçüncü taraf profesyoneller görevlendirmesini talep edecektir. TSKB, düşük riskli yatırım alan şirketler ve alt projeler için yatırım alan şirketlerin Ç&S performanslarını raporlamalarını veya paydaş katılım sürecinin etkin şekilde ilerlediğinden emin olmak için üçüncü bir taraf görevlendirmelerini talep edebilir.

Potansiyel ve mevcut yatırım alan şirketlerle gerçekleştirilen resmî toplantılar sırasında, yıllık yararlanıcı diyaloglarının (ve anketlerin) sonuçları ile şirketlerden gelen geri bildirimleri ele almak amacıyla proje kapsamında hayata geçirilen faaliyetler paylaşılacak ve değerlendirilecektir.

Ek 1: Örnek Şikayet Formu ve Şikayet Kapanış Formu

ŞİKAYET FORMU					
İsimsiz olarak şikayette bulunmak istiyorsanız, (*) ile belirtilen zorunlu alanları doldurmanız rica olunur.					
Tarih *					
Referans Numarası					
Şikayetin İletilme Yöntemi		Telefon ☐	Toplantılar ☐	Ofise Başvuru ☐	Posta / e-posta ☐
Şikayetçinin Adı-Soyadı (isteğe bağlıdır ve boş bırakılabilir)					
Şikayetçinin Kimlik Numarası: (isteğe bağlıdır ve boş bırakılabilir)					
Şikayetçinin İletişim Bilgileri (isteğe bağlıdır ve boş bırakılabilir)	Adres - Köy: *				
	Posta Kodu:				
	Telefon:				
	E-posta:				
Şikayetin İçeriği *					
• Terk (toplu konut)					
• Projeden etkilenen varlıklar/mülkler					
• Altyapı					
• Gelir kaynaklarının azalması veya tamamen kaybolması					
• Çevresel sorunlar (örn. kirlilik)					
• İstihdam					
• Trafik, ulaşım ve diğer riskler					
• Diğer (Lütfen belirtiniz):					
Şikayetin Açıklaması * Ne oldu? Ne zaman oldu? Nerede oldu? Sorunun sonuçları nelerdir?					
Sorunun çözülmesi için ne yapılmasını istersiniz? *					
Şikayet bilgilerinin üçüncü taraflara açıklanması için onay					
Şikayetçinin imzası					
Şikayeti alan	Ad-Soyad İmza				

ŞİKAYET KAPANIŞ FORMU	
Şikayet kapanış numarası:	
Acil olarak gerçekleştirilmesi gereken eylem:	
Uzun vadede gerçekleştirilmesi gereken eylem (gerekliyse):	
Tazminat gerekiyor mu?	Evet
	Hayır
TELAFİ EDİCİ EYLEMİN VE KARARIN KONTROLÜ	
Telafi Edici Eylemin Aşamaları	Son Tarih ve Sorumlu Kurumlar
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
TAZMİNAT VE SON AŞAMALAR	
Bu bölüm, şikayetçi tarafından tazminat ödemesini aldıktan ve şikayet konusu giderildikten sonra doldurulacak ve imzalanacaktır.	
	Notlar
Şikayetçi	Ad-Soyad
	İmza
	Tarih
Sorumlu Kuruluş / Firma Temsilcisi	Unvan:
	Ad-Soyad
	İmza
	Tarih

Ek 2:

TÜRKİYE YEŞİL FINANS PROJESİ PAYDAŞ KATILIM TOPLANTISI ÖZETİ

(5 Eylül 2023)

Türkiye Yeşil Finans Projesi kapsamındaki paydaş katılım faaliyetlerinin bir parçası olarak, Projenin **Taslak Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı (ÇSTP)** ile **Taslak Paydaş Katılım Planı (PKP)** hem Türkçe hem de İngilizce olarak hazırlanmış ve proje paydaşlarının görüşlerini almak amacıyla **14 Temmuz 2023** tarihinde aşağıdaki internet sayfalarında yayımlanmıştır.

- **Türkçe:**
<https://www.tskb.com.tr/turkiye-yesil-yatirim-fonu>
- **İngilizce:**
<https://www.tskb.com.tr/turkiye-green-fund>

TSKB, 14 Temmuz – 11 Ağustos 2023 tarihleri arasında proje paydaşlarının Taslak Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı ile Taslak Paydaş Katılım Planı hakkında soru, görüş ve önerilerini iletebilmeleri amacıyla çeşitli iletişim kanallarını kullanıma açmıştır.

TSKB, 5 Eylül 2023 tarihinde proje, Taslak Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı ve Taslak Paydaş Katılım Planı hakkında proje paydaşlarını bilgilendirmek amacıyla bir seminer düzenlemiştir. Toplantı davetleri; yaklaşık 180 paydaşa, potansiyel yerli yatırımcılar, potansiyel yatırım yapılacak şirketler, kamu otoriteleri, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası) temsilcileri dâhil olmak üzere gönderilmiştir. Web semineri, TSKB panelistleri de dâhil 42 katılımcının iştirakiyle gerçekleştirilmiştir.

TSKB temsilcileri, katılımcılarla Türkiye Yeşil Fonu, fonun yapısı ve yönetişimi, hedef şirketler ile çevresel ve sosyal standartlara ilişkin bilgi paylaşmıştır. Ayrıca, proje ve daha önce yayımlanan Taslak Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı ile Taslak Paydaş Katılım Planı hakkında katılımcıların görüş ve geri bildirimlerini almayı amaçlamıştır. Bunun yanı sıra, paydaşların proje süresince internet sayfalarında belirtilen iletişim kanalları aracılığıyla her zaman görüş ve geri bildirimlerini iletebilecekleri de özellikle vurgulanmıştır.

Toplantı sırasında katılımcılar tarafından ağırlıklı olarak fonun çıkış stratejisi, finansman yöntemleri ve maliyet avantajları hakkında sorular yöneltilmiş; bu sorular panelistler tarafından ayrıntılı şekilde yanıtlanmıştır.

Ek 3: TÜRKİYE YEŞİL FİNANS PROJESİ PAYDAŞ KATILIM KAYDI

TÜRKİYE YEŞİL FİNANS PROJESİ PAYDAŞ KATILIM KAYDI								
Bilgi					Toplantı Detayları			
No	Tarih	Fon Temsilcisinin Adı	Paydaşın/ Katılımcıların Adı	Sektör	İstişare Türü	İletişim Kanalı (telefon,yüz yüze toplantı, istişare)	İstişarenin Amacı	Görüşülen Temel Konular